

10

Cr. 13. num. 11.

1768, 11.

SPECIMEN
CONTINENS

CAPVT IVRIS CONTROVERSI
DE

IVRE PARTVS SPVRII

EXIGENDI ALIMENTA A PATRE

NON OBSTANTE TRANSACTIONE

INITA CVM MATRE

QVOD

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA

PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESSOR. IVR. NAT. ET GENT. PVBLIC. ORDIN.

ET SOCIETAT. LITER. DVISVVRG.

SOCIO

DIE XXV. MAII ANNO MDCCCLXVIII.

IN AVDITORIO PETRINO

PVBLICE DEFENDET

IOANNES GOTTLOB GANS

ZITTAVIENS.

LIPSIAE

EX OFFICINA LANGENHEMIA.

P 444

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher due to fading and paper texture.

VIRIS
MAGNIFICIS CONSULTISSIMIS AMPLISSIMIS
EXCELLENTISSIMIS PRUDENTISSIMIS
CONSULIBVS
SYNDICO
PRAETORIBVS
ASSESSORI
SCABINIS
RELIQVISQVE
SENATORIBVS
CIVITATIS ZITTAVIENSIVM
CELEBERRIMAE
PATRONIS PIE COLENDIS

VIRIS

MAGNIFICIS CONSULTISSIMIS VIRTUOSISSIMIS

EXCILLISSIMIS REVERENDISSIMIS

CONSTITUTISSIMIS

SYMPHONICO

PRAEFATIONIS

LIBRI

SCIENTIARUM

REPUBLICANARUM

ARTIUM

LIBER

PRIMUM

V I R I
MAGNIFICI CONSULTISSIMI AMPLISSIMI
EXCELLENTISSIMI PRUDENTISSIMI

PATRONI OPTVMI

Quamuis plurimae me incitare possint causae
ad gratitudinis summae testimonium pu-
blice ferendum, tamen magnitudo beneficiorum, quibus
VIRI MAGNIFICI et **AMPLISSIMI**, me a
VOBIS ornatum sensi, effecit, ut arriperem occasio-
nem primam explendi pietatis atque gratitudinis offi-
cia, non ut debebam et beneficiorum magnitudo postu-
labat, sed ut poteram. Haec est causa quae me im-
pulsit, ut **VESTRIS MAGNIFICIS AM-
PLIS-**

*PLISSIMISQVE NOMINIBVS huncce exi-
guum libellum dicarem. Accipite ergo huncce libellum,
non quem dignum VESTRAE eruditioni putarem,
sed quem testem volui esse illius animi adfectus grati-
tudinis ac pietatis, quo me perfusum sentio. Seruet
DIVINVM VOS VESTRASQVE AMPLIS-
SIMAS FAMILIAS in utilitatem patriae ciui-
umque ad vltima aetatis tempora, quo diutius simul
AMPLISSIMO VESTRO PATROCINIO
perfrui queam, qui sum*

NOMINIBVS VESTRIS

**MAGNIFICIS CONSULTISSIMIS AMPLISSIMIS
PRVDENTISSIMIS**

dabam Lipsiae

d. xxv. Maii. c1818CCLXVIII.

addictissimus

**IOHANNES GOTTLOB GANS,
RESPONDENS.**

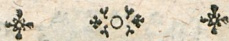
D E

IVRE PARTVS SPVRII
EXIGENDI ALIMENTA A PATRE NON OB-
STANTE TRANSACTIONE INITA
CVM MATRE.

§. I.

Non quaeramus, quid naturae ius de partu
alendo statuat, quidque humanitas suade-
at: Concedimus ex ordine naturae siue
rerum physico partum alendum esse, sal-
tem donec se ipsum exhibere possit, quam necessitatem
alendi homo cum plerisque animalibus certo modo com-
munem habet, idque et in eum finem moralem, quo hu-
manum genus ex creatoris sanctissimi decreto conseruetur,
cuique necessitati naturalis et innatus amor succurrit. Si
ergo hanc demas necessitatem, si hunc eripias homini amo-
rem, nemoque partus aleret, quid posset aliud euenire,
quam

quam quod breui totum genus humanum periret. Dicamus de ciuili obligatione tantum, seu de ea, quam lex imposuit parentibus partum alendi, nec de omni obligatione ciuili parentibus imposita, sed de certo tantum themate.

§. II.

Spurii seu qui vulgo concepti erant, cuius nominis origines exposuit MENAGIVS in *Amoenit. Iur. Ciu. Cap. XXXIX. v. Spurius*, ii dicebantur, teste MODESTINO in *L. 33. π. de statu homin. qui patrem demonstrare non possunt, vel qui possunt quidem: sed eum habent, quem habere non licet.* Quod si ergo patrem habere non videntur, quaestionis nostrae facilis est decisio, eosdem nec a parte alimenta exigere posse, sed tantum a matre alendos esse, quae sibi imputare hoc onere grauata debebat, quod lucri causa alii suum subiecerat corpus. Et quamquam IUSTINIANVS *Novell. LXXXIX. cap. 12. §. 6.* fanciat, alendos a patre vel eius successoribus esse naturales liberos, tamen semper in ipso Romano iure manifesto naturales illi a spuris distinguuntur, vt hi sub illis plane intelligi nequeant. Hinc VLPIANVS in *L. 5. π. de agnosc. et alend. lib.* de vulgo quaesitis tantum statuit, matrem cogendam esse ad eos alendos, nihil contra adfirmat de patre.

§. III.

§. III.

At Pontificium ius, quod quodammodo omnem praeter matrimonium, coniunctionem improbare videtur, aequiparavit liberos naturales atque spurios, seu effecit, ut eodem iure considerandi sint. Quare Ius forense nouissimum approbavit, ut, quae Romano Iure de naturalibus alendis disposita essent, applicarentur ad spurios. Superuenit adhuc, quod patriae iura concubinatum improbant, ut hodie naturales liberos ex sensu Iuris Romani plane non habemus. Eo magis ergo comprobauit forum, obligatum esse spurii patrem ad praestanda alimenta, dummodo aliquo modo pater constet. Imo ipsa matris confessio patrem constituit, si negare nequit, se cum ea concubuisse circa tempus impregnationis, ut pro patre haberi possit. Hanc iuris recepti dispositionem adeo scriptae comprobarunt leges, quale quid in Saxonia Electorali factum est per *CONST. P. IV. Const. 27.*

§. IV.

Alere ergo pater naturalis quoque tenetur spurium. Sed quae sunt illa alimenta. Alia interdum ciuilia sunt, et non absoluntur sola necessitate victus et amictus, sed et alimentarii dignitatis rationem habent. Alia vero tantum fo-

Iam necessitatem respiciunt. Si de legitimis liberis alendis fermo est, non est dubium, quin pater teneatur pro conditione et statu suo liberos alere atque educare. At si de spuris quaeramus, cum non sequantur conditionem patris, facile patet, sufficere tantum necessaria alimenta, donec ad eam veniat aetatem partus, ut semet ipsum alere sibi que suo labore victum parare possit. Accedit, si ad mores respicimus, cum spurii ex his macula laborent, in alimentis praestandis spuriorum dignitatis, quam non habent, ratio haberi nequit. Sed haec de alimentis alendique necessitate.

§. V.

Iam de transactione matris spurii cum impregnatore inita. Saepe contingit, ut, qui feminas solutae amplexibus delectatus sit, impregnata ea patris nomen postea vereatur sui que delicti poenam oneraque illud sequentia metuat. Ut ergo se ab omni periculo, incommodo imo et poena liberet, interueniente transactione, vel, si magis placet, conventionem inita cum impregnata, id efficit, ne patrem eum indicet neque alimenta partus sui exigat. Conueniunt ergo utriusque inter se, impregnata promittit se alium, quam impregnatorem nominaturam patrem nascituri vel iam nati spurii, neque partui alimenta exacturam: impregnator, qui se hac promissione

sione tutum arbitratur, certam pecuniae summam se solutum promittit. Non opus, ut singula momenta, quae in hac transactione obseruantur, annotem, quippe haec facilia sunt: nec, quae cautiones seruandae, adscribam, ne peccantibus consilia dedisse videar. Dubitari tamen potest, an vis huic conuentioni, aut si ita nominare fas est, transactioni tribui possit. Constat enim de delictis publicis, quae sanguinis poenam non ingerunt, transigere vel pacisci non licere ob auctoritatem *L. 18. C. de transact.* Facile ergo concludi posset, omnem transactionem super commissum passumque stuprum illicitam esse. Sed non omnino videntur transigere vel pacisci partes inter se de delicto, sed de priuato eo, quod interest. Agere enim licebat stupratae ad dotationem atque ad partus alimentationem, de his ergo transigunt, non directo de ipso delicto. Non enim dubium est, utrosque et stupratorem et stupratam posse adhuc a iudice, non obstante illa transactione rite inita, poena coerceri, si delictum commissum esse postea experiatur. At frustra dotationem alimentaque interposita illa conuentione petat mater stuprata quae suo renunciauerat iuri, ad quod post renunciationem non datur regressus. Sed iam quaestio est, an ipse spurius adhuc possit petere sibi alimenta a patre.

Ante omnia videndum, an falsum, quod ex transacto

commiserat mater stuprata falsum nominando patrem, spurio partui detrimentum iuris sui ex lege competentis inferre possit. Dein an vis illius conventionis obliget non tantum matrem, sed etiam partum spurium. Vtramque causam cognoscamus. Equidem solet is haberi pater, quem nominat mater, donec haec elidatur praesumptio, vel expresse contradicat is, qui pater nominatus fuerat. Si ergo mater ex transactione inita quem patrem appellauerit, qui talis non est, delinquit committendo falsum. Delictum vero debet ei imputari, qui deliquit, non vero ei, qui non deliquit, qualis est partus spurius. Quod si ergo mater vel partum non alit, vel alere non possit, putarem, si spurio tutor datus sit, hunc utique agere posse contra verum patrem, sed probet simul stupratorem eum esse, contra quem agat. Non itaque exceptio transactionis opponi poterit spurio, quippe qui non transegerat et in cuius detrimentum contra veritatem et legum obligationem matri transigendi ius non erat. Dein cum transactiones de alimentis futuris praestandis non valeant nisi autore iudice facta sit, coram eo vero transactio spurii, qui cum patriae

patriae potestati nullius subit, pupilli iuribus fruitur, aliter fieri et confirmari nequit, quam tutore autore facta; hinc facile patet saluum adhuc spurio non tantum semper manere ius alimenta exigendi a patre vero, sed etiam eundem ex transactione matris non teneri. Haec ita, si mater vivat, nec alat spurium.

§. VII.

At quid! Si mortua sit mater spurii tutorque eidem datus, an tunc actio detur contra stupratorem ad alendum spurium? Distinguendum tunc censeo, an spurius matri heres existat nec ne. Si heres existat, actioni obstat exceptio, quod heres teneatur praestare facta defuncti. Hinc si valide sit inita illa conventio matris atque stupratoris, frustra ageret spurius heres de alimentis a patre sibi praestandis, cum exceptione allegata repelleretur, quippe qui contrahit, pro se suisque heredibus contraxisse videtur. At vero, si heres matri spurius non existat, alimenta quae suo iure postulare a patre poterit, recte postulabit, quippe conventio illa inter stupratorem atque stupratam inita hos saltem obligare potest, qui consensere, vel qui eorum heredes sunt, non aeque eos, qui neque consenserunt neque eorum sunt heredes. Et praeterea, cum, quod heres non existat spurius matri,

nihil tunc habeat, vnde se alar, onerique futurus esset Reipublicae, huius interesse postulat, vt is partum alar, qui autor spurii fuerat, magis, quam vt hoc onus respublica ferat, dummodo pater in ea sit conditione, vt alimenta necessaria praestare possit.

§. VIII.

Ex his simul rationes depromi possunt ad singularem facti speciem decidendam. Femina quaedam grauida deprehensa diuersis autorem quaerentibus nominat Titium. Hic, vel quod stuprator non esset, vel quod nollet videri, cum patrem adhuc haberet per hunc feminam illam grauidam eo persuadet, vt coram iudicio fateatur Titium filium stupratorem eius non esse, promittatque se simulac partum enixa sit, verum patrem indicaturam. Inita haec transactio post confirmatur a iudice seque satis tutum defensumque putabat Titius. Euenit vero dein, cum peperisset illa femina, puellamque naeta sit, vt Titium stupratorem patrem spurii partus nihilominus ecclesiae indicaret, cum baptizanda esset filia spuria. Titius qui potius matrem conuenire poterat, tacet, nequaquam tamen alimentorum nomine praestandorum conuenitur a matre. Interiecto tempore mater ipsa stuprata in summam incidit miseriam, vt non tantum eidem abeundum

undum fuisset ex eo loco, quo haecenus domicilium habuerat, sed in eam venit egestatem, ut mendicando sibi filiaeque suae spuriae victum quaereret. Praeterlapso temporis spatio cum mendicandi causa de loco in locum migraret, morbo corripitur atque ita in via regia perit, antequam a quocumque auxilium expectare posset superstite relicta puellula; cumque nihil haberet, sumtibus illius loci, ubi mortua, terrae mandata. Indefensam illam puellulam recepit interim illius loci incola, tutor constitutus postea a iudice. Experitur dein, quae fuerit mater, quis indicatus stuprator pater, inque eius manus venit conventio illa a matre inita atque tum a iudice confirmata: et cum vel ab ipso tutore vel publico sumtu superstes illa puella alenda fuisset, quaerebatur, *an a stupratore alimenta impuberi spuriae exigi possent, non obstante transactione cum matre inita!* Equidem promiserat stuprata, se Titium patrem spurii partus non habere nec habiturum, ut ergo actio ex hac coram iudicio facta confessione Titio enata sit, qua convenire potuisset feminam, quae confectis promissisque haud steterat, cum postea eundem Titium patrem haud indicasset. Cum vero Titius passus sit nomen inscribere suum dyptichis baptizatorum, partus eundem eo usque habebit patrem, donec probaverit,

uerit, se patrem non esse. Neque adiumento eidem erit transactio iudiciaria; cum enim in ea promiserit atque confirmauerit, se verum patrem nominaturam, Titium nihilominus patrem compellauerit, neque praesumenda sit falsum tunc commississe, cum eundem indicauerit, potius probabile sit, ex errore potius transactionem iniisse, ita arbitraretur obligatum fore Titium ad alendam spuriam, nisi alia ratione sese liberauerit probando, se non fuisse stupratorem. Et praeterea cum stuprata mortua sit, neque quidquam reliquerit, ut filia spuria illius heres ne quidem esse potuerit, et propterea ad facta promissaque matris, cuius heres non est, non teneatur, pater stuprator nominatus tacuerit, dypticoque baptizatorum inscribi se passus fuerit, cenfeo recte tutorem, ut publicum liberet ab alimentatione spuriae, agere posse contra Titium tanquam verum patrem a matre indicatum ex transactione, et eundem, nisi aliis quam ex transactione petitis argumentis sese liberet ad alimenta spuriae praestanda esse condemnandum.

T A N T V M.

ULB Halle

3

005 880 491

VD18

Cr. 13. num. 11.

1768, 11.

SPECIMEN

CONTINENS

CAPVT IVRIS CONTROVERSI

DE

RE PARTVS SPVRII

IGENDI ALIMENTA A PATRE

NON OBSTANTE TRANSACTIONE

INITA CVM MATRE

QVOD

VSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA

PRAESIDE

CHRISTIANO HENR. BREVNING

CESSOR. IVR. NAT. ET GENT. PVBLIC. ORDIN.

ET SOCIETAT. LITER. DVISBVRG.

SOCIO

E XXV. MAII ANNO MDCCCLXVIII.

IN AVDITORIO PETRINO

PVBLICE DEFENDET

JANNES GOTTLOB GANS

ZITTAVIENS.

L I P S I A E

EX OFFICINA LANGENHEMIA.

